

Eindrapportage GLB Pilot

“Boeren ondersteunen met KPI's
voor de biodiversiteit in de transitie
naar kringlooplandbouw”

Project referentie: 155002501215 / 1810500026

Inhoud

1. Inleiding.....	3
1.1 Achtergrond	3
Waar hebben we het over? KPI's, Groene KPI's en beheerpakketten	4
Waar hebben we het over: SCAN-ICT	5
1.2 Betrokken partijen en gebieden	6
BoerenNatuur.....	6
ANV Hollands Noorden	7
BoerenNatuur Brabant West	8
1.3 Tijdlijn.....	8
2. Uitgangssituatie	9
2.1 Uitgangssituatie in 2021 bij start van het project	9
2.2. Situatie anno december 2024.....	10
3. Resultaten van de pilot	13
3.1 Samenwerking met deelnemers	13
3.2 Communicatie	13
3.3 Samenwerking projectpartners.....	14
3.4 ICT ontwikkelingen	14
3.5 Data governance	23
4. Conclusies en aanbevelingen.....	24

1. Inleiding

Deze pilot had als doel te verkennen hoe met het landelijke ICT-systeem van BoerenNatuur (SCAN-ICT) zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) op het gebied van biodiversiteit inzichtelijk gemaakt kunnen worden voor boeren. Bij toestemming van de boer voor het delen van deze data kan het ICT-systeem daarnaast deze KPI's ook verstrekken aan publieke en private beloners. Deze verkenning vond plaats in samenwerking met boeren en agrarische collectieven.

Betrouwbare, erkende *tools* ontbreken om de bijdrage van boeren aan biodiversiteit inzichtelijk te maken en te verwaarden bij de overheid en in de markt, terwijl daar wel grote vraag naar is. De *tools* waaraan gedacht wordt, nemen de vorm aan van KPI's. Middels verschillende samenwerkingsverbanden is en wordt er momenteel gewerkt aan het ontwikkelen van een KPI-methodiek voor landbouw in Nederland. De vereniging BoerenNatuur is een onafhankelijke en betrouwbare organisatie voor zowel de boer, consument als ketenpartijen en overheden. Het landelijke netwerk van agrarische collectieven heeft daarnaast de aanwezige kennis en ICT-infrastructuur om de 'groene' KPI's rondom biodiversiteit aan te kunnen leveren, en heeft hier al projecten mee uitgevoerd in de zuivelsector. De collectieven worden door steeds meer partijen gevraagd om KPI's voor de biodiversiteit te leveren hetgeen past bij hun missie en visie, maar de huidige mogelijkheden binnen SCAN-ICT een limiterend factor.

De centrale onderzoeksvraag in deze pilot was: 'Hoe kan voor alle boeren in Nederland SCAN-ICT worden ingezet om KPI's voor de biodiversiteit te genereren en te leveren aan derde partijen die boeren gaan belonen?' Tijdens deze pilot is onderzocht en uitgewerkt hoe de data die wordt geregistreerd in SCAN-ICT efficiënter voor boeren, ketenpartijen en de overheid ingezet kan worden voor het genereren en delen van minimaal twee KPI's voor de biodiversiteit ten behoeve van kringlooplandbouw, om zo de gewenste stapeling van beloning dichterbij te brengen.

1.1 Achtergrond

Aanleiding voor deze pilot was grotendeels gebaseerd op een marktvraag: de marktketen begint voorzichtig met het belonen van boeren voor het leveren van ecosysteemdiensten. Voorbeelden hiervan zijn de verschillende duurzaamheidsprogramma's van zuivelbedrijven (bijvoorbeeld Foqus Planet of Caring Dairy), de Rabobank die duurzame boeren voordeel wil geven met een 'groene' lening en natuurlijk keurmerken (biologisch, On the Way to PlanetProof, Beterleven keurmerk). Tegelijkertijd beginnen ook overheden boeren met financiële middelen te prikkelen om duurzamer te gaan werken. Denk hierbij aan verschillende provincies die experimenteren met het geven van beloningen en gemeentes en grondbezitters die aantrekkelijke pachtconstructies bedenken op basis van KPI's. Veel van de bovengenoemde initiatieven werken of willen werken met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) om de (hoogte van de) beloning op te baseren en de prestaties gericht te kunnen meten en monitoren.

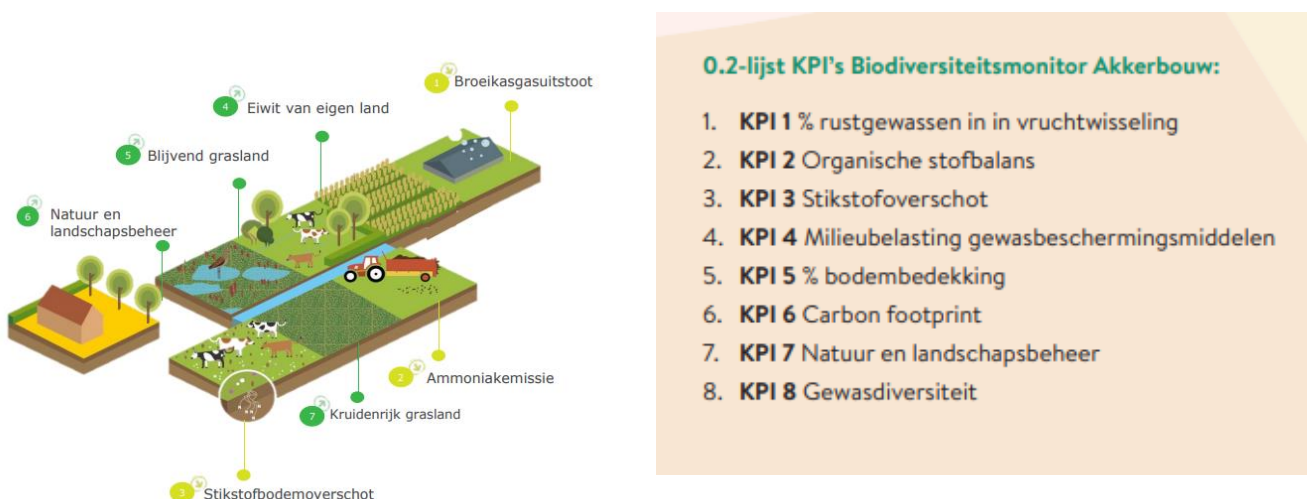
Sinds de start van de pilot in 2021 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die de noodzaak van datadeling rondom KPI's benadrukken, maar ook extra complexiteit hebben toegevoegd. Hierover meer in het hoofdstuk lessen en adviezen.

Waar hebben we het over? KPI's, Groene KPI's en beheerpakketten

Een KPI is een cijfer dat een indicatie geeft van hoe goed een boerenbedrijf het doet op een bepaald aspect van duurzaamheid. Zo wordt door de WUR voor het aspect 'klimaat' bijvoorbeeld de gemiddelde hoeveelheid CO₂-uitstoot per hectare én per liter melk als indicator gebruikt. Om afwenteling van het ene aspect op het andere te voorkomen (bijvoorbeeld: als een melkveehouder zijn CO₂-voetafdruk per liter melk wil verkleinen, gaat intensiveren en zo misschien maatregelen nemen die niet bevorderlijk zijn voor het aspect 'natuur'), is onder de partners van de pilot consensus dat KPI's alleen moeten worden gebruikt als integrale set. Deze set kan gewijzigd worden naar gelang het doel waar men naartoe wil werken.

Voor het bevorderen van de biodiversiteit is er bijvoorbeeld de set van KPI's genaamd de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij (BBM). Eenzelfde biodiversiteitsmonitor wordt ontwikkeld voor de akkerbouw (BMA). Voor het bevorderen van kringlooplandbouw is er een andere set KPI's in de maak.

Een voorbeeld van deze twee sets KPI's onderstaand:

Figuur 1: KPI's Stichting Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij¹

Figuur 2: 0.2 lijst KPI's Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (nog niet definitief)²

Het is van groot belang om boeren te belonen voor de rol die zij hebben om de habitat van wilde planten- en diersoorten op het platteland in stand te houden en bevorderen en zo de curve van biodiversiteitsverlies wordt omgebogen naar biodiversiteitswinst. Bij het proces van totstandkoming van de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij (de eerst ontwikkelde integrale set van KPI's van bovengenoemde sets) zijn de **KPI Kruidenrijk Grasland** en **KPI Natuur en Landschap** uitdrukkelijk genoemd als noodzakelijke KPI's. BoerenNatuur refereert naar deze twee KPI's als de "groene" KPI's.

¹ [220707 Factsheet Biodiversiteitsmonitor.pdf](#)

² [Biodiversiteitsmonitor Factsheet Akkerbouw 13-10-2021.indd \(bo-akkerbouw.nl\)](#)

Deze KPI's worden bepaald aan de hand van de hoeveelheid beheeractiviteiten die een boer op zijn/haar bedrijf toepast. Met behulp van ANLb- en BBM-pakketten behaalt de boer een score op de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) in twee categorieën. De score is uitgedrukt als percentage van het totale bedrijfsareaal.

De BBM-pakketten zijn grotendeels afgeleid van de pakketten van de subsidieregeling Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb), maar komen veelal niet volledig overeen. Als op een perceel al een ANLb-pakket ligt, zijn de ANLb-voorwaarden leidend. In de wegingstabel staat aangegeven met welk BBM-pakket dit ANLb-pakket correspondeert, en welke wegingsfactor dus daarbij hoort voor het berekenen van de KPI-score. Boeren die al werken met ANLb kunnen ook extra BBM-pakketten afsluiten, bijvoorbeeld voor hun erf, maar ook andere BBM-pakketten zijn mogelijk. Zo kunnen zij hun KPI-score verhogen.

Om de KPI's uit te rekenen, heeft elk BBM-pakket een wegingsfactor gekregen. Deze zijn te vinden in de [BBM-tabel](#). De score wordt berekend in relatie tot het totale bedrijfsareaal: het areaal (met uitzondering van het erf) zoals in basisregistratie percelen Gecombineerde Opgave.

- **KPI Kruidenrijk grasland** = gewogen oppervlak / totaal bedrijfsareaal x 100%
Het 'gewogen oppervlak' wordt berekend door het oppervlak van ieder pakket te vermenigvuldigen met de wegingsfactor; deze getallen worden bij elkaar opgeteld:
gewogen oppervlak = (oppervlak pakket A × wegingsfactor pakket A) + (oppervlak pakket B × wegingsfactor B) + etc.
- **KPI Natuur & Landschap** = gewogen oppervlak / totaal bedrijfsareaal x 100%
Het 'gewogen oppervlak' wordt berekend door het oppervlak van ieder pakket te vermenigvuldigen met de wegingsfactor; deze getallen worden bij elkaar opgeteld:
gewogen oppervlak = (oppervlak pakket A × wegingsfactor pakket A) + (oppervlak pakket B × wegingsfactor B) + etc.

Waar hebben we het over: SCAN-ICT

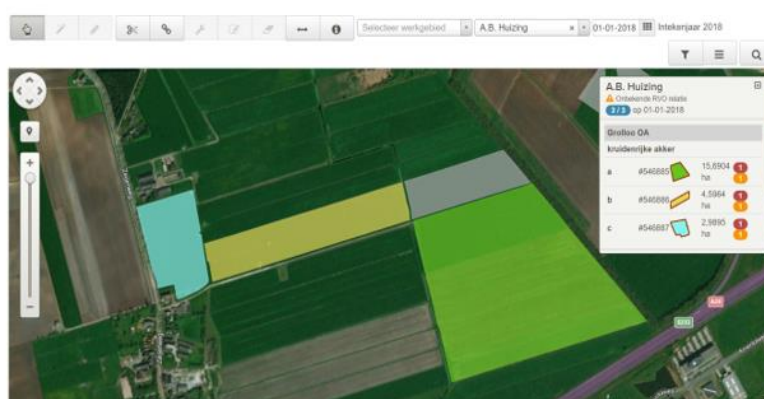
BoerenNatuur en de agrarische collectieven zijn vanaf het begin betrokken geweest bij het uitwerken van de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij. De hoofdactiviteit van de collectieven is het uitvoeren van het stelsel ingericht voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) met deelnemende boeren in hun eigen gebieden. De koepelvereniging BoerenNatuur ondersteunt de collectieven daarbij, onder andere door het SCAN-ICT systeem te beheren waarin de collectieven de data van de deelnemende boeren registreren. Op dit moment nemen ongeveer 12.000 boeren deel aan de ANLb-subsidieregeling. Aangezien BoerenNatuur de data van deze deelnemers in beheer heeft, is BoerenNatuur een logische partner in de ontwikkeling van deze twee KPI's voor biodiversiteit. Daarnaast heeft SCAN-ICT een aparte module voor deelnemers (www.mijnboerennatuur.nl), waarin deelnemende boeren zelf kunnen zien welk beheer zij hebben. Onderstaand een impressie van www.mijnboerennatuur.nl en het SCAN-ICT systeem.

SCAN Demo - 2020 - Home Kaart Percelen Meldingen Documenten Contact Help wilm1

Percelen

10 resultaten weergeven Zoeken

ID	Beheerpakket	Opp	KI	Melden	Periode	Ligging
479796	21a leen diameter 20-60 cm jaarlijks onderhoud boom + 1 keer snoeien-beheerperiode (cyclus 5 jaar)	0,3682 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
479797	20a jaarlijks beheer	0,134 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
479798	20a jaarlijks beheer	3,1015 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
479799	21a beheer van bomenrijen	0,0915 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
479792	20a veldmangel 30-50% bedekking jaarlijks beheer	0,3098 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
48984	11a smalle rietzoom	0,0416 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	
48986	11 riet van 1 april tot 1 augustus	5,7883 ha	Nee	Nee	01-01-2020 t/m 31-12-2021	
48987	2a rust 1 mei tot 1 augustus, 2 weken	3,9053 ha	Nee	Ja	01-01-2017 t/m 31-12-2021	

1.2 Betrokken partijen en gebieden

Collectief ANV Hollands Noorden vormde voor deze pilot een samenwerkingsverband met collectief BoerenNatuur Brabant West en BoerenNatuur. ANV Hollands Noorden was penvoerder; BoerenNatuur Brabant West en BoerenNatuur zijn mede-aanvrager en uitvoerder van dit project.

In elk gebied zijn vijf deelnemers geworven voor deelname, dus tien in totaal voor Noord-Holland en Noord-Brabant samen. De deelnemers hebben variërende bedrijven en doen in variërende mate aan natuur en landschapsbeheer. In samenwerking met de collectieven is dit voor de pilotdeelnemers in kaart gebracht door het beheer te registeren en het ICT systeem de KPI's te laten berekenen en uiteindelijk te delen. Daarnaast hebben de boeren deel genomen aan een klankbordsessie over de toepasbaarheid van de KPI's in hun individuele keten, en de eisen en wensen om dit middels mijnboerennatuur.nl te kunnen inzien en delen.

BoerenNatuur

BoerenNatuur is de landelijke vereniging van agrarische collectieven met als missie om er voor te zorgen dat het voor iedere boer mogelijk is een boterham te verdienen met natuurinclusieve landbouw: een manier van boeren die bijdraagt aan voedselproductie

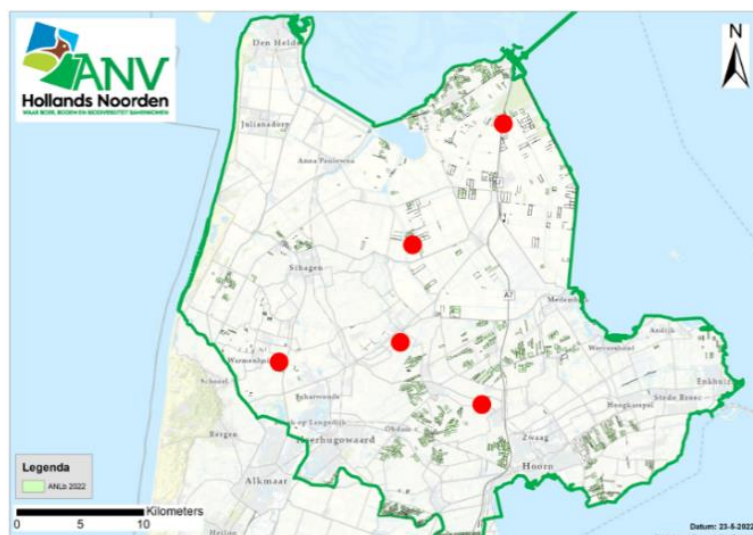
én bodemgezondheid, biodiversiteit, landschap, waterbeheer en klimaatdoelen. Samen met 40 agrarische collectieven ondersteunen we bijna 12.000 boeren die actief bijdragen aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Deze collectieven zijn de verbindende schakel tussen de boeren in een gebied en de overheid en andere partijen. Collectieven werken met boeren aan leefgebieden voor specifieke soorten dieren, vogels of planten, waardoor natuurdoelen op een effectieve manier worden bereikt. BoerenNatuur zorgt ervoor dat deze aanpak versterkt wordt en nóg meer impact maakt. We ondersteunen de collectieven in de uitvoering van het ANLb zodat die effectief is en daadwerkelijk de biodiversiteit en het landschap versterkt.

ANV Hollands Noorden

ANV Hollands Noorden werkt aan behoud van leefgebieden: dit zijn de meest kansrijke gebieden voor weidevogels, akkervogels en watermaatregelen. Dat doen zij samen met boeren en vrijwilligers voor de hele kop van Noord-Holland: ruwweg ten noorden van Alkmaar-Hoorn, is het werkgebied van ANV Hollands Noorden. Het akkervogelbeheer strekt zich uit over het hele werkgebied. Het weidevogelbeheer is ingedeeld naar de telgebieden van de grutto. ANV Hollands Noorden heeft telt ruim 200 deelnemende leden.

De vijf boerenbedrijven die ANV Hollands Noorden heeft geworven om deel te nemen aan dit pilot project liggen verspreid over het hele werkgebied en bestaan uit:

- drie gangbare melkveebedrijven;
- één gangbaar akkerbouwbedrijf;
- één akkerbouwbedrijf in omvorming naar biologisch.

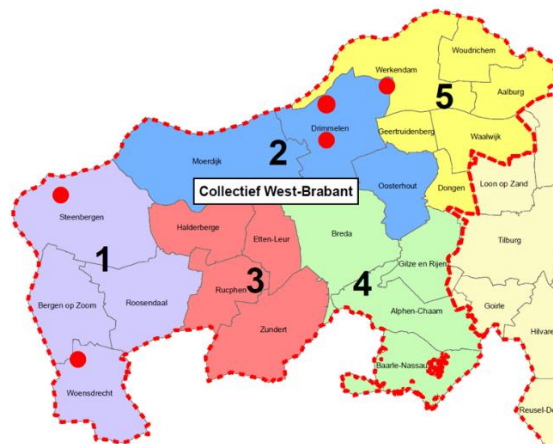
Figuur 3: Werkgebied ANV Hollands Noorden en locatie deelnemers pilot

BoerenNatuur Brabant West

BoerenNatuur Brabant West is één van de vier collectieven actief in de provincie Noord-Brabant. Het totale werkgebied van BoerenNatuur Brabant West is opgedeeld in vijf kleinere werkgebieden. In het meest westelijke en noordelijke werkgebied bevinden zich de vijf boerenbedrijven die deelnemen aan dit pilot project.

De vijf boerenbedrijven bestaan uit:

- drie gangbare akkerbouwbedrijven;
- één gemengd biologisch bedrijf van vleesvee en akkerbouw;
- één gangbare melkveehouderij .

Figuur 4: Werkgebied ANB West-Brabant en locatie deelnemers pilot

1.3 Tijdlijn

Dit project is gestart in het derde kwartaal van 2021, de activiteiten zijn in december 2024 afgerond. Er is eenmaal verlenging aangevraagd in 2023. Door de implementatie van een nieuwe cyclus ANLb onder gewijzigd GLB waren er veel aanpassingen nodig in het SCAN-ICT systeem van BoerenNatuur en de collectieven. Om de uitvoering van het ANLb in goede banen te laten verlopen, moest het ontwikkelteam van SCAN-ICT dit prioriteren boven deze pilot.

2. Uitgangssituatie

In dit hoofdstuk wordt er naast een schets van de landelijke situatie, ingegaan op de gebieden in West-Brabant en het Noorden van de provincie Noord-Holland waar de deelnemers aan de pilot zijn gesitueerd. Het schetst de omstandigheden waaronder de agrarische bedrijven werken in deze provincies en de projecten/trajecten/visies die er lopen naar extra verdienen aan biodiversiteit.

Er wordt vooral gekeken naar gebied specifieke programma's en situatie, een kort inzicht in de landelijke methodiek omtrent KPI's en beloningsvormen. Dit is geen alomvattend overzicht, maar een eerste doorkijk in de diverse initiatieven en invalshoeken van waaruit boeren direct/indirect beloond kunnen worden voor hun bijdrage aan biodiversiteit, natuur en landschap.

2.1 Uitgangssituatie in 2021 bij start van het project

Dit hoofdstuk schetst de uitgangssituatie omtrent het berekenen en belonen op basis van KPI's in 2021/2022 toen de pilot van start ging. Het volgende hoofdstuk reflecteert op de ontwikkelingen sindsdien en de contact anno december 2024.

Uitgangssituatie op basis van het projectplan uit 2021:

Duurzame Zuivel Keten (DZK) en **BoerenNatuur** werken samen aan een landelijk registratiesysteem voor natuur- en landschapsbeheer bij melkveehouders. Dit systeem is ontwikkeld met de **Stichting Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij**. Er zijn ook landelijke certificeringen zoals **On the Way to PlanetProof melk**. Voorbeelden van duurzaamheidsprogramma's zijn **CONO's Caring Dairy** en **FrieslandCampina's Foqus Planet en PlanetProof**. In Noord-Brabant en Drenthe worden regionale KPI's ontwikkeld.

De **Stichting Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij** is een initiatief van **FrieslandCampina, Rabobank, en het Wereld Natuur Fonds**. Het meet de impact van melkveehouders op biodiversiteit en biedt een verantwoordingssystematiek voor verduurzamingsdoelen. De **Duurzame Zuivelketen** is een samenwerking van **LTO Nederland, NAJK, NMV, en de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO)**. Ze werken aan een toekomstbestendige zuivelketen met respect voor mens, dier en omgeving. Een van de thema's is biodiversiteit, waarbij KPI's zoals kruidenrijk grasland en natuur- & landschapsbeheer worden gevolgd. **Caring Dairy** van **CONO** vereist deelname aan een klimaatmonitoringsprogramma, een bemestingsplan en mestafzet. Het programma richt zich op meer gras en biodiversiteit, en sluit aan op de KPI-methodiek van BoerenNatuur.

Foqus Planet is FrieslandCampina's kwaliteits- en duurzaamheidsprogramma. Het werkt met een puntensysteem waarbij veehouders zelf keuzes maken. Op basis van punten over verschillende thema's krijgen ze een toeslag. Een thema is biodiversiteit, waarvoor beloningen gebaseerd zijn op KPI's uit de biodiversiteitsmonitor. De beloning voor natuur- en landschap is ongeveer €200 per jaar. **On the Way to PlanetProof** is een certificeringsprogramma met verplichte maatregelen voor biodiversiteit, zoals grondgebondenheid en natuurbeheer. Het programma heeft basis- en topniveaus voor verschillende KPI's. Stichting Milieukeur (SMK) beheert dit programma. De beloning voor melkveehouders kan oplopen tot €20.000 per jaar, afhankelijk van de geleverde melk.

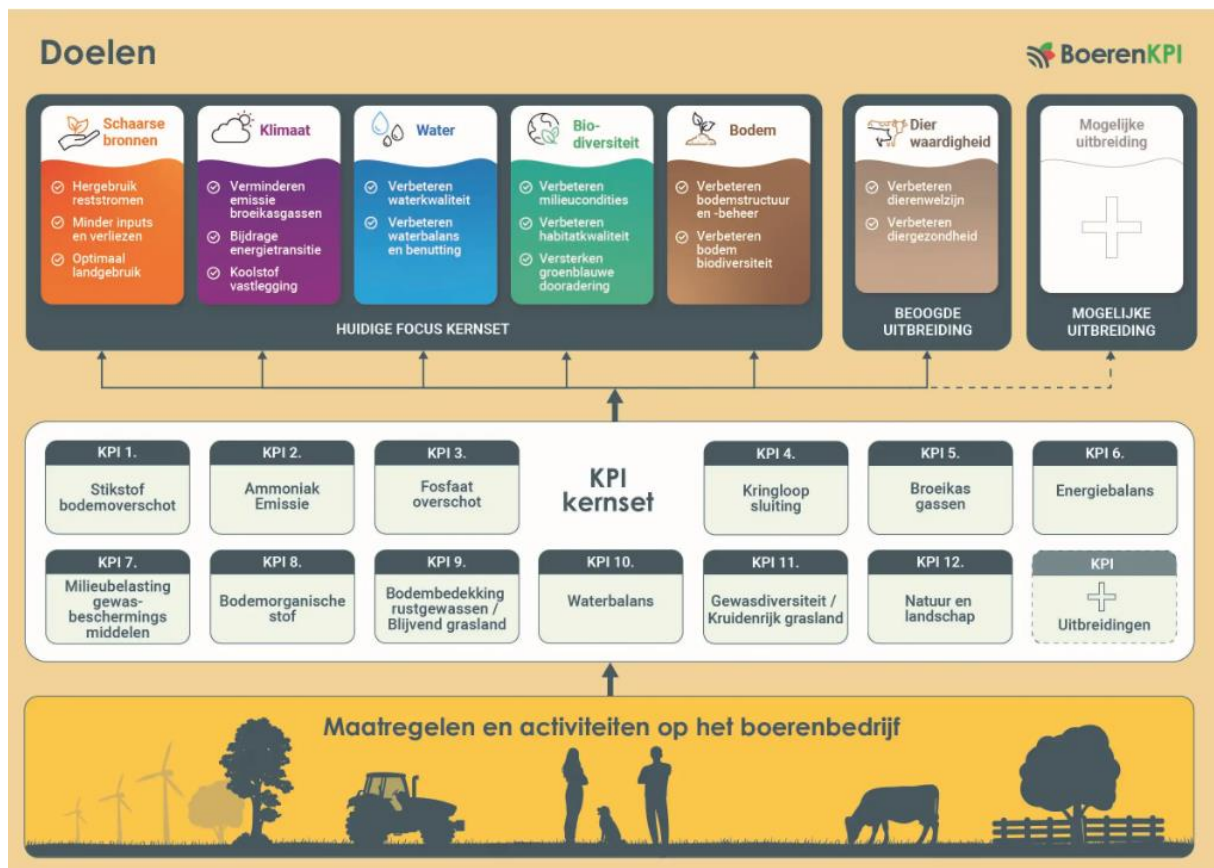
Biodiversiteitmonitor Akkerbouw (BMA) is ontwikkeld door BO Akkerbouw, Rabobank, Provincie Groningen en WWF NL. Het monitort de biodiversiteitsprestaties van akkerbouwers en belooft hen op basis van KPI's, wetenschappelijk onderbouwd door Wageningen Universiteit en andere instituten. Eén KPI, Natuur & Landschap, is gebaseerd op BBM-pakketten, afgeleid van ANLb-pakketten.

In het werkgebied van ANV Hollands Noorden kunnen boeren naast ANLb-subsidies ook aan particulier natuurbeheer doen. Via het Landbouwportaal Noord-Holland kunnen ze gratis een advies ontvangen. Het Landbouwportaal is onderdeel van DAW Noord Nederland. Boeren kunnen ANLb-pakketten afsluiten voor perceel- en oeverinrichting & beheer. Melkveehouders bij CONO Kaasmakers moeten binnen het Caring Dairy programma maatregelen nemen voor 'Meer gras en biodiversiteit'. In 2021 was er een pilot in Noord-Holland om KPI's hiervoor te testen. Vanaf 2022 kunnen melkveehouders in Noord-Holland deelnemen aan de melkstroom onder het keurmerk On the Way to PlanetProof van FrieslandCampina, waarbij ze moeten voldoen aan normen voor Natuur en Landschap en Kruidenrijk Grasland.

In West-Brabant waren er in 2022 twee subsidieregelingen voor boeren: ANLb en STILA. Daarnaast zijn er projecten zoals Brabants Bodem om natuur-inclusieve bedrijfsvoering te stimuleren. **STILA** biedt subsidies voor aanleg en beheer van natuurlijke landschapselementen, met cofinanciering van gemeente en provincie. Deelname hangt af van locatie en grondsoort. **Brabants Bodem** belooft melkveehouders voor biodiversiteit en werkt met KPI's, waaronder stikstof, CO2, kruidenrijk grasland en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In 2022 namen 350 melkveehouders deel. Ook zijn er melkveehouders actief met het On the Way to PlanetProof keurmerk.

2.2. Situatie anno december 2024

Bij het schrijven van deze eindrapportage zijn KPI's nog steeds, en misschien wel meer dan ooit, relevant in de agrarische sector. Er wordt in het regeerprogramma en de eerste contouren van de uitvoering van dit beleid gesproken over doelsturing, en ook wordt er gesproken over substantieel meer budget voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer door boeren. Het landelijke KPI-K traject werkt al sinds 2022 aan een landelijke kernset en taal voor KPI's in de landbouw, met als doel om voor alle boeren en sectoren een set KPI's beschikbaar te maken. Een deel van de KPI's in de KPI kernset zijn gebaseerd op de KPI's uit de biodiversiteitsmonitor melkveehouderij. Echter is er door het kennisconsortium een voorstel gedaan om de KPI's voor Natuur en Landschap en Kruidenrijkgrasland, zoals in deze pilot gebruikt, anders te benaderen. Kruidenrijkgrasland gaat op in een KPI voor gewasdiversiteit, en Natuur en Landschap wordt onderverdeeld in twee sub-KPI's: Agrarisch Natuurbeheer en Groen Blauwe Dooradering. Deze KPI's zijn, net als de bestaande groene KPI's, gebaseerd op ANLb- en BBM-pakketten.

KPI's uit de KPI-K kernset

<https://wiki.groenkennisnet.nl/space/kpikll>

Op moment van schrijven zijn deze nieuwe KPI's nog niet formeel vastgesteld, maar er beginnen al wel partijen te werken met deze nieuwe KPI's. Dit heeft als gevolg dat de KPI's zoals nu ingebouwd in SCAN-ICT, voor sommige projecten niet bruikbaar zijn. Het goede nieuws is dat de werkwijze in de ICT hetzelfde is, en het aanpassen van rekenregels of toevoegen van nieuwe KPI's op basis van de beheerpakketten in SCAN een minimale handeling is. Echter is het nog wel van groot belang dat de governance van de nieuwe KPI-set wordt vastgesteld. Ook met de "nieuwe" groene KPI's zien we al dat in verschillende projecten andere pakketten/berekeningen worden toegepast. De versnippering van de rekenwijze van de KPI's zet dus voort bij een gebrek aan governance. Het inbouwen en landelijk standaardiseren van de KPI berekening in SCAN-ICT had onder andere als doel om deze versnippering te verhelpen. Echter is het op dit moment toch zo dat in verschillende (provinciale) trajecten met andere KPI's wordt gewerkt in de externe tools worden berekend. Voor een succesvolle opschaling, verminderde administratieve lasten en de betrouwbaarheid/borging van de KPI's doen wij een oproep om het vaststellen van de KPI-kernset en bijbehorende governance te versnellen.

Eind 2024 maakte de Stichting Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, formele beheerder van de KPI-set onder de biodiversiteitsmonitor en de groene KPI's de BBM-pakketten en het bijbehorende secretariaat, bekend zich op te heffen. Een gedeelte van de taken is belegd bij ZuivelNL en BoerenNatuur. BoerenNatuur heeft middelen ontvangen om de BBM-pakketten commissie voort te zetten en te faciliteren in 2025 en

2026. In samenwerking met ZuivelNL wordt in 2025 gekeken hoe dit op langere termijn te bestendigen en zorg te dragen voor de doorontwikkeling van zowel de BBM-pakketten als de KPI-systematiek. Ook hier is van belang dat de governance en doorontwikkeling van de methodiek. De methode van de Stichting Biodiversiteitsmonitor wordt nog steeds toegepast in certificeringsprogramma Planet Proof zuivel het Foqus Planet programma van Friesland Campina.

Meerdere provincies zijn in de afgelopen jaren aan de slag gegaan met Provinciale KPI trajecten. Waar dit in de provincie Noord Brabant al van start was in 2021, zijn er anno 2024 ook lopende trajecten in provincies Drenthe, Utrecht, Zeeland en Overijssel. Hierbij wordt ook meer en meer gekeken naar de Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (BMA), welke in 2023 is gelanceerd. In de Brabant in de Brabantse Monitor voortgezet en opgeschaald naar 650 deelnemende melkveehouders.

In 2024 is landelijke project *“Agrarisch Natuurlijk, meer groen loont!”* van start gegaan. Dit project is gefinancierd door het ministerie van LNVN en wordt uitgevoerd door ZuivelNL en BoerenNatuur en de collectieven. Het project heeft als doel om de werkwijze met de KPI's van de biodiversiteitsmonitor verder op te schalen en beloning voor de inspanningen van melkveehouders te faciliteren. Om de KPI-set compleet te maken moeten er beheerpakketten worden ingetekend, en hiervoor moeten veldmedewerkers van de agrarische collectieven op bezoek bij melkveehouders om met hen afspraken te maken over dit beheer, en dit vervolgens in te tekenen. Dit vraagt een voorinvestering in tijd en inspanning. Ook vereist het kennisoverdracht aan melkveehouders die nog niet of weinig aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer doen op hun bedrijf. Met behulp van de financiering van LNVN kunnen in een periode van 2 jaar 1100 melkveehouders deelnemen aan het project. Zij worden bezocht door het collectief in hun regio, maken afspraken over (aanvullend) beheer door middel van BBM-pakketten, en dit beheer wordt ingetekend in SCAN-ICT. De ontwikkelde functionaliteiten uit deze pilot zijn toegepast in het project Agrarisch Natuurlijk:

- KPI's worden automatisch berekend op basis van het ingetekende beheer
  - o Verminderde werklast collectieven nu geen handmatige rekentool hoeft te worden ingevuld.
  - o Verhoogde betrouwbaarheid van de KPI data door wegnemen risico menselijke rekenfouten
  - o Verhoogde borging van de KPI's door afsluiten van BBM-beheerovereenkomsten en schouw op een steekproef van het beheer.
- Deelnemers in het project kunnen de score op de KPI's inzien in hun persoonlijke portal van www.mijnboerennatuur.nl. Het geeft weer welke beheereenheden met welke weging hun KPI's bepalen. Ook zijn alle bijbehorende documenten voor de deelnemer beschikbaar in de portal.
- Meer boeren hebben toegang tot de methodiek en ontvangen kennis en advies over de inpasbaarheid op hun eigen bedrijven. SCAN-ICT heeft voor meer boeren data, wat de methodiek robuuster maakt voor opschaling en beloning.
- Functionaliteiten voor het delen van data zijn nog in ontwikkeling – zie hoofdstuk 3.4 en 3.5.

3. Resultaten van de pilot

3.1 Samenwerking met deelnemers

In dit project is met 10 deelnemers (5 per werkgebied) samengewerkt. Voor hen is beheer ingetekend en de KPI berekening uitgevoerd en getest. De deelnemers hebben een vergoeding ontvangen voor deze maatregelen. De deelnemers hebben ook deelgenomen aan een klankbordsessie in de eerste fase van het project. Gezien de langere doorlooptijd van de ICT-ontwikkelingen is de betrokkenheid van de deelnemers in de tweede helft van de pilot op een lager pitje gekomen.

3.2 Communicatie

In 2023 is het communicatieplan bijgesteld, onderstaand een korte samenvatting van de communicatie over het project:

- In de communicatie worden consequent de logo's gebruikt.
- Website: [GLB-pilot: Boeren ondersteunen met KPI's voor de biodiversiteit in de transitie naar kringlooplandbouw | BoerenNatuur](#)
- Artikel extern: [Landbouw KPI's, waar staan we nu? | BoerenNatuur](#)
- Toepassing projectbord bij deelnemer (zie foto onderstaand)

- In het communicatieplan stond een voornemen om een video/infographic te ontwikkelen om toe te lichten hoe de KPI's tot stand komen. Echter is in kader van het project Agrarisch Natuurlijk in 2024 een website ontwikkeld met een soortgelijke content (in samenwerking met St. Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij en ZuivelNL): [KPI-scores - Beheerpakketten Biodiversiteit Melkveehouderij](#). Ook is bij het ontwerp van de KPI' pagina in [www.mijnboerenatuur.nl](#) getracht de pagina zo in te richten dat er geen verdere toelichting/handleiding nodig is.
- In de werkinstructies voor hetzelfde project Agrarisch Natuurlijk is voor alle collectieven toegelicht hoe het systeem nu werkt. Tijdens een online demonstratie zijn de collectieven geïnstrueerd over de nieuwe functionaliteiten met betrekking tot de KPI's.

3.3 Samenwerking projectpartners

De projectpartners zijn verschillende keren bij elkaar gekomen om de voortgang van het traject te bespreken. In tweede helft van 2022 en 2023 waren er minder bijeenkomsten gezien de vertraging/verlening bij de ICT-ontwikkelingen.

3.4 ICT ontwikkelingen

Het zwaartepunt van deze pilot lag in het ontwerpen en ontwikkelen van de benodigde interfaces en functionaliteiten in onze systemen om ten eerste de KPI's volgens de juiste regels automatisch te berekenen en ten tweede om deze, met goedkeuring van de deelnemers, te kunnen delen met derden via een API (Application Programming Interface). Ook is er onderzoek gedaan naar de kaders en benodigde governance om data van de deelnemende boeren te kunnen delen met derden.

Hierbij is gebruik gemaakt van de expertise en diensten van de volgende partijen:

- CROP X (voorheen Dacom) [CropX Europe](#), is de ICT partij die een groot gedeelte van het SCAN-ICT systeem van BoerenNatuur bouwt en onderhoudt.
- Daily Creations: UX design voor de ontwerpen van de website en modules voor boeren in www.mijnboerennatuur.nl, en het ontwerp voor data verzoeken [Designpartner in digitalisering | Daily Creations](#)
- Aerovision: [AeroVision > Home](#) onafhankelijk adviesbureau met betrekking tot (geo) informatie en data in de agrarische sector. Het team heeft ons geadviseerd over de benodigde "data governance" structuur en te nemen stappen om data-deling goed in te kunnen richten.

In het projectplan stonden de volgende 9 functionaliteiten die ontwikkeld zouden worden binnen deze pilot met als doel de KPI-berekening te automatiseren en ontsluiten.

1. De KPI's worden berekend op basis van een vooraf ingestelde weging per pakket (o.a. scherm). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de oppervlakte van de relevante beheerpakketten in SCAN-ICT en wordt de bedrijfsoppervlakte van de deelnemer opgehaald bij RVO.nl.
2. Deelnemer moet berekening en resultaat van eigen KPI's kunnen inzien op mijnboerennatuur.nl (o.a. scherm)
3. Functionaliteit waarmee de boer in mijnboerennatuur.nl machtigingen kan afgeven (o.a. scherm). Dit betreffen zowel machtigingen mbt delen van gegevens met derde partijen, als het ophalen van de bedrijfsoppervlakte van RVO.nl.
4. Functionaliteit die de gegevensstromen richting derden kan controleren (aan of uitzetten) (o.a. scherm)
5. Functionaliteit voor delen kpi's met derden onder voorwaarden, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met wel of niet afgegeven machtigingen door deelnemers en het controleren van de gegevensstroom richting derden door BN/collectieven
6. Functionaliteit in SCAN-ICT waar collectieven moeten kunnen zien (o.a. scherm):
  - a. Overzicht van KPI's per deelnemer per project
  - b. Overzicht status van machtigingen per deelnemer per project (wie wel en niet heeft afgegeven)
  - c. Overzicht van status contractafhandeling
  - d. Status van de schouw (KPI).
7. Weging per pakket moet ingesteld kunnen worden door de Helpdesk van BoerenNatuur (scherm)
8. Functionaliteit om nieuwe deelnemers (boeren) automatisch in te laden in SCAN-ICT en in te delen bij het goede collectief (o.a. scherm)
9. Functionaliteit voor interpreteren van geaggregeerde data (o.a. scherm)

Onderstaand geven wij voor elke van deze 9 functionaliteiten een terugkoppeling met waar mogelijk een afbeelding.

In veel van de afbeeldingen zal de KPI score 0% te zien zijn. Omdat we een fictief demobedrijf gebruiken kan de oppervlakte van het bedrijf niet opgehaald worden bij RVO (zie punt 1). De bedrijfsoppervlakte is essentieel voor het vaststellen van de KPI's en de automatische connectie voor het ophalen van de actuele oppervlakte via mijnpercelen/RVO helpt de nauwkeurigheid van de KPI's te verhogen. Dit verklaart ook de score van de KPI's vaak 0% zijn in onderstaande voorbeelden.

1. De KPI's worden berekend op basis van een vooraf ingestelde weging per pakket (o.a. scherm). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de oppervlakte van de relevante beheerpakketten in SCAN-ICT en wordt de bedrijfsoppervlakte van de deelnemer opgehaald bij RVO.nl.

Deze functionaliteit is gebouwd, ontwikkeld en getest (CropX) en operationeel. Het ophalen van de bedrijfsoppervlakte (welke essentieel is voor het vaststellen van de KPI score's) bij RVO werkt ook, maar is in onderstaand voorbeeld niet zichtbaar omdat het een fictief demobedrijf is

Alle ANLb- en BBM-pakketten die meetellen voor de KPI's hebben een weging. Wanneer een beheereenheid met een dergelijk pakket wordt ingetekend wordt de KPI automatisch berekend en zichtbaar in SCAN-ICT voor het collectief. In eerdere trajecten (tot en met 2024) moest de oppervlakte per pakket nog handmatig in een excel rekentool worden ingevoerd en kon de KPI score aan de hand daarvan worden vastgesteld.

The screenshot shows a user interface for 'Maatschap Jan Jansen' with a date filter '2/3 op 1-1-2025'. It has two tabs: 'Beheereenheden' and 'KPI's'. Under 'KPI's', there is a section for 'KPI Natuur en Landschap' with a 'Concept' label and a value of '0.00 %'. Below this is a section for 'SCAN Demo II' containing a table with the following data:

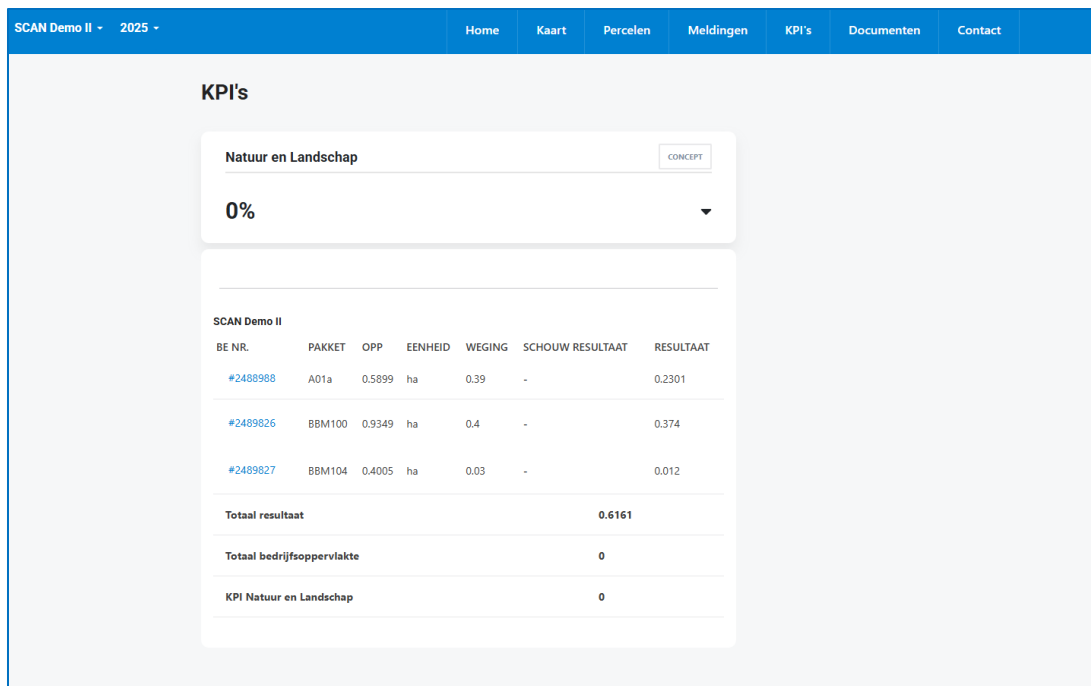
BE nr.	Pakket	Opp.	Eenheid	Weging	Schouw	Resultaat
#2488988	A01a	0.5899	ha	0.39	-	0.2301
#2489826	BBM100	0.9349	ha	0.4	-	0.374
#2489827	BBM104	0.4005	ha	0.03	-	0.012
Totaal resultaat						0,6161 ha
Totaal bedrijfsoppervlakte						0,0000 ha
KPI Natuur en Landschap						0 %

KPI tabblad voor een deelnemer zoals zichtbaar voor collectief in SCAN-ICT

2. Deelnemer moet berekening en resultaat van eigen KPI's kunnen inzien op mijnboerennatuur.nl (o.a. scherm)

Deze functionaliteit is ontworpen (Daily Creations) gebouwd, ontwikkeld en getest (CropX) en operationeel.

Het scherm KPI's is toegevoegd aan de portal www.mijnboerennatuur.nl – op dit moment zijn de KPI's via deze weg zichtbaar voor de deelnemers aan KPI gerelateerde projecten. Op dit moment (2025) zijn er circa 500 melkveehouders betrokken bij project Agrarisch Natuurlijk die op deze manier de KPI's kunnen inzien. Wanneer een deelnemer beheer heeft dat onder een KPI valt in SCAN-ICT, kan de deelnemer inzien hoe het beheer meetelt in de betreffende KPI score.

Demopagina KPI's mijnboerennatuur.nl

3. *Functionaliteit waarmee de boer in www.mijnboerennatuur.nl machtigingen kan afgeven (o.a. scherm). Dit betreffen zowel machtigingen mbt delen van gegevens met derde partijen, als het ophalen van de bedrijfsoppervlakte van RVO.nl.*

Functionaliteit voor het afgeven van machtigingen is ontworpen (Daily Creations) en gebouwd (Cropx) - maar nog niet operationeel. In 2025 zal dit operationeel worden onder project Agrarisch Natuurlijk. Er is geen machtiging ontwikkeld in www.mijnboerennatuur.nl voor het ophalen van de bedrijfsgegevens van RVO.nl; hiervoor is reeds een werkende functionaliteit beschikbaar in de portal van RVO.

In www.mijnboerennatuur.nl kan de deelnemer machtigingen aan-/uitzetten voor het delen van een KPI (met of zonder onderliggende data) met derden. Dit is op kleine schaal getest in samenwerking met KPI-K en wordt verder geoperationaliseerd in 2025.

x

Nieuwe machtiging

Welke KPI wil je delen?

Kruidenrijk Grasland

Natuur en Landschap

Wat wil je delen?

Alleen KPI

KPI + onderliggende data

Wie wil je machtigen?

KPI-K

Selecteer een periode waarbinnen de machtiging geldig is

Start   tot **Einde**

Selecteer beheerjaren

2023

2024

2025

Ik ga akkoord met het delen van mijn NAW gegevens en KVK nummer met de gemachtigde partij.

SCAN Demo - 2025 -

[Home](#)
[Kaart](#)
[Percelen](#)
[Meldingen](#)
[KPI's](#)
[Machtigingen](#)
[Documenten](#)
[Contact](#)
[Help](#)

Machtigingen

10 resultaten weergeven Zoeken:

Machtiging	KPI	Brondata	Beheerjaar	NAW/KVK	Gemachtigde	Aanmaakdatum	Startdatum	Einddatum	Status
#001	Kruidenrijk Grasland	Nee	2025	●	KPI-K	6-3-2025	6-3-2025	31-12-2025	● Actief

1 tot 1 van 1 resultaten Vorige Volgende

machtigingenpagina mijnboerennatuur.nl

4. *Functionaliteit die de gegevensstromen richting derden kan controleren (aan of uitzetten) (o.a. scherm)*

Zie beschrijving onder 5. De API is alleen te gebruiken voor derde partijen die hier toestemming voor hebben. Deze toestemming is in te trekken door BoerenNatuur indien er bijvoorbeeld onjuist gebruik wordt gemaakt van de gegevens.

5. *Functionaliteit voor delen kpi's met derden onder voorwaarden, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met wel of niet afgegeven machtigingen door deelnemers en het controleren van de gegevensstroom richting derden door BN/collectieven*

Om KPI's te kunnen delen met derde partijen is een API (Application Programming Interface) gebouwd door CropX. Via deze API kunnen derde partijen gegevens ophalen waarvoor de deelnemer toestemming heeft gegeven voor de duur die de deelnemer heeft aangegeven. De derde partij dient zich eerst te melden bij BoerenNatuur, zodat BoerenNatuur deze partij toestemming kan geven om gebruik te maken van de API. Daarnaast is er documentatie aangemaakt die de derde partij inzicht geeft in de werking van de API.

6. *Functionaliteit in SCAN-ICT waar collectieven moeten kunnen zien (o.a. scherm):*

- a. *Overzicht van KPI's per deelnemer per project*
- b. *Overzicht status van machtigingen per deelnemer per project (wie wel en niet heeft afgegeven)*
- c. *Overzicht van status contractafhandeling*
- d. *Status van de schouw (KPI).*

Functionaliteit D is gebouwd (CropX) en operationeel, zie onderstaand. Functionaliteiten a-b-c zijn alleen ontworpen (Daily Creations).

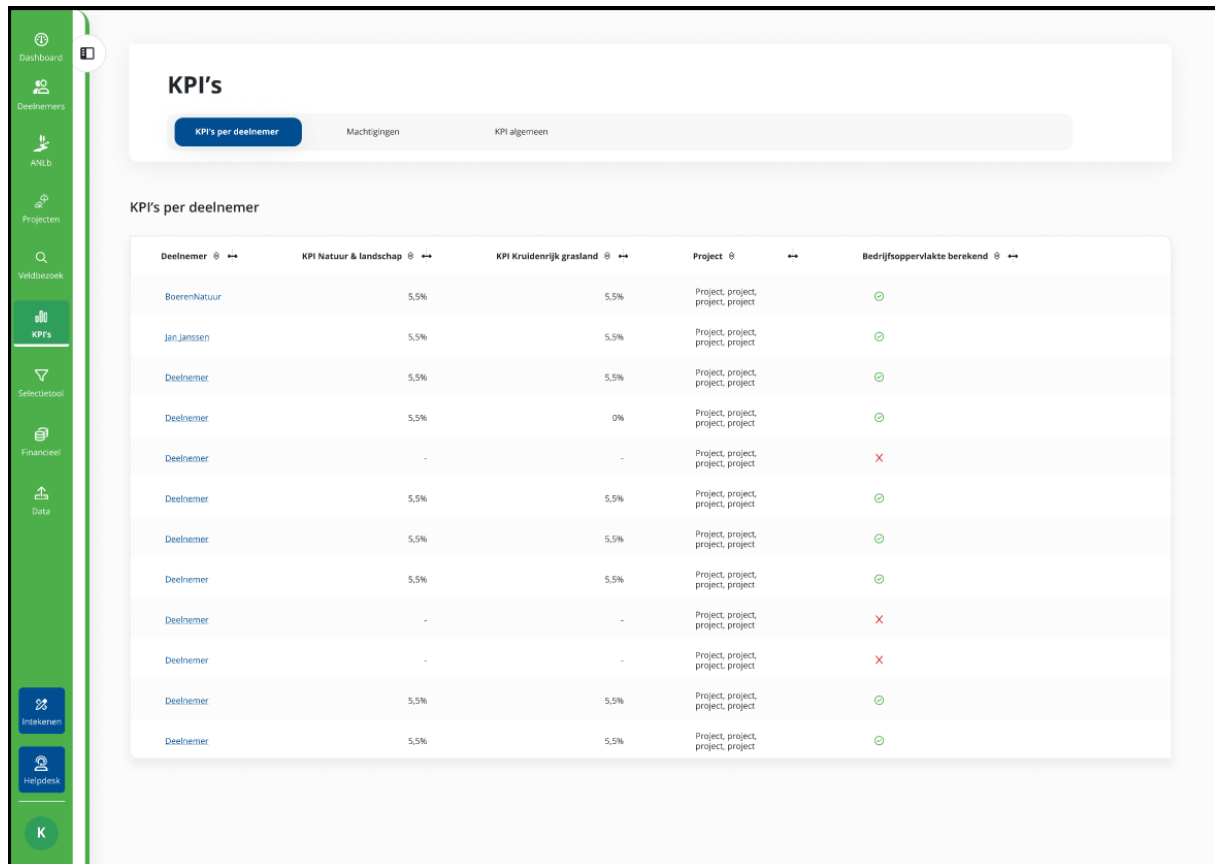
The screenshot shows a web interface for 'Maatschap Jan Jansen' with a close button (⊗) in the top right. Below the header, it indicates '1/3 op 1-1-2025'. There are two tabs: 'Beheereenheden' and 'KPI's', with 'KPI's' selected. The main content area displays 'KPI Natuur en Landschap' with a 'Concept' label and a value of '0.00 %'. Below this is a section for 'SCAN Demo II' containing a table with the following data:

BE nr.	Pakket	Opp.	Eenheid	Weging	Schouw	Resultaat
#2488988	A01a	0.5899	ha	0.39	✓	0.2301
#2489826	BBM100	0.9349	ha	0.4	-	0.374
#2489827	BBM104	0.4005	ha	0.03	-	0.012
Totaal resultaat						0,6161 ha
Totaal bedrijfsoppervlakte						0,0000 ha
KPI Natuur en Landschap						0 %

At the bottom of the table, there is a 'Concept' label and a value of '0 %'.

Status van de schouw is zichtbaar

De functionaliteiten van 6.a.b.c. zijn ontworpen (Daily Creations), en worden gebouwd als onderdeel van een grotere herindeling van SCAN-ICT die in 2025 zal plaatsvinden, dus na afloop van deze pilot.

Ontwerp KPI pagina overzicht in nieuwe SCAN-ICT ontwerp (2025)

7. Weging per pakket moet ingesteld kunnen worden door de Helpdesk van BoerenNatuur (scherm)

Dit is gebouwd (CropX) en is operationeel. Dit vormt de basis van de berekening van de KPI's.

KPI's overzicht 2025 + Voeg pakket toe

Kruidrijk Grasland Natuur en Landschap

KPI: Kruidrijk Grasland

Code	Pakketnaam	Weging	Conversiemodel	Wegfactor	
A05a	rust 1 april tot 15 juni, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05b	rust 1 april tot 22 juni, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05c	rust 1 april tot 1 juli, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05d	rust 1 april tot 8 juli, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05e	rust 1 april tot 15 juli, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05f	rust 1 april tot 22 juli, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05g	rust 1 april tot 1 augustus, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05h	rand, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05i	rand, 8 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A05j	rust 1 april tot 15 september, 4 indicatorsoorten	1,0	ha	1,0	✏ 🗑
A13a	botanisch weiland (4 indicatorsoorten)	1,0	ha	1,0	✏ 🗑

Functionaliteit voor het wijzigen van wegenen in SCAN-ICT

8. Functionaliteit om nieuwe deelnemers (boeren) automatisch in te laden in SCAN-ICT en in te delen bij het goede collectief (o.a. scherm)

Dit is ontworpen (Daily Creations) en gebouwd (CropX) en operationeel, is gebruikt voor de aanmelding van het project Agrarisch Natuurlijk

boerennatuur x

1. Gegevens   2. Collectief   3. Akkoord

Uw gegevens

Naam contactpersoon

Telefoonnummer contactpersoon

E-mailadres

Naam bedrijf

Adres bedrijf

Postcode   **Woonplaats**

Ben je ANLb deelnemer?
 Ja   Nee

[Volgende](#)

Aanmeldingen voor project: Agrarisch Natuurlijk
Type: BBM [Terug naar overzicht](#)

50 resultaten weergeven   Zoeken:

Contactpersoon	Telefoonnummer	E-mail	Bedrijfsnaam	Adres	Postcode	Plaats	Aanmelddatum	Tweede collectief	ANLb deelnemer
Jan Jansen	0854017831	helpdesk@boerennatuur.nl	Maatschap Jan Jansen	Bemaude Vleerd O.Z.	3514 AN	Utrecht	16 januari 2025 09:11		●

1 tot 1 van 1 resultaten Volgende / Vorige

9. Functionaliteit voor interpreteren van geaggregeerde data (o.a. scherm)

Deze functionaliteit is ontworpen en zal worden gebouwd als onderdeel van een grotere herindeling van SCAN-ICT die in 2025 zal plaatsvinden, dus na afloop van deze pilot.

Zie het ontwerp onder functionaliteit 6.

3.5 Data governance

In 2024 heeft AeroVision een voor het project een adviestraject uitgevoerd met betrekking tot data governance. In het projectplan werd gesproken van een juridische verkenning, in de uitvoering is dit iets breder getrokken om ook een goed beeld te hebben van de wettelijke kaders. Er zijn 6 bijeenkomsten geweest met BoerenNatuur en ook is gesproken met Data-leverancier CropX. Resultaat van het traject is een adviesrapport voor een op te stellen “data governance structuur” voor BoerenNatuur en collectieven. Het is essentieel om de afspraken en processen rondom het delen van data goed in te kaderen middels een governance framework, en hier toezicht op te houden. In 2025 zal BoerenNatuur, op basis van het adviesrapport, de governance structuur operationaliseren en uitvoeren. Het gaat hierbij om de afspraken en processen die nodig zijn met de boeren, collectieven en derden voor het delen van KPI data.

In bovenstaande proces is ook Daily Creations betrokken voor een eerste ontwerp van een pagina waar derde partijen een verzoek tot delen van KPI-data in kunnen dienen. Doel van deze pagina is een gestroomlijnd en traceerbaar proces van beoordeling van data-verzoeken, vastlegging van de benodigde afspraken (verwerkingsovereenkomsten en doelbinding data).

Aanvraag data

Dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus porta erat vel enim laoreet, nec tempor urna auctor. Nam vestibulum mollis ex nec scelerisque. Cras consectetur neque sem, lobortis viverra dui lobortis ac.

Jouw aanvraag:

Voor wie is de aanvraag

Bedrijf / organisatie Particulier

Bedrijfsnaam

Naam contactpersoon

Telefoonnummer contactpersoon

E-mail

Beschrijf het doel van de aanvraag?

Heb je de data structureel of eenmalig nodig?

Eenmalig Structureel

Welke data heb je nodig?

Wat is het beoogd gebruik van de data?

Voortgang aanvraag Jouw aanvraag

Voortgang van jouw data aanvraag

- 1 Aanvraag ingediend & ontvangen**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 2 Eerste beoordeling**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 3 Aanvraag wordt aangevuld**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 4 Aangevulde aanvraag goedkeuren**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 5 Goedgekeurde aanvraag protocollair beoordelen**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 6 Aanvraag goedgekeurd, Verwerkingsovereenkomst tekenen**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.
- 7 Data wordt gedeeld**
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Eerste ontwerp portal data-aanvragen

4. Conclusies en aanbevelingen

In het projectplan is de volgende uitkomst gedefinieerd voor deze pilot: Na afloop van dit project hebben we geëxperimenteerd met nieuw ingebouwde functies in de SCAN-ICT-infrastructuur die door BoerenNatuur en de agrarische collectieven efficiënt en betrouwbaar ingezet kan worden voor het genereren en delen van de 2 (of meer) KPI's voor biodiversiteit ten behoeve van kringlooplandbouw. Daarmee kan de gewenste stapeling van beloning dichterbij worden gebracht en heeft de boer inzicht in de knoppen waarin hij kan draaien ten behoeve van zijn transitie naar kringlooplandbouw.

Terugkijkend en in deze eindrapportage komt naar voren dat we succesvol hebben gebouwd en geëxperimenteerd met de nieuwe functionaliteiten in SCAN-ICT. Ondanks een vertraging in de pilot, zijn de benodigde functionaliteiten al voor een groot deel operationeel en worden toegepast in het project Agrarisch Natuurlijk met op dit moment ruim 500 deelnemers. De werkwijze voor de KPI's is efficiënter en betrouwbaarder geworden, en daarmee de basis voor beloning ook sterker. Ook hebben we veel inzichten opgedaan over de zaken die in acht moeten worden genomen wanneer het gaat om het delen van data. Dit onderdeel was wellicht onderschat in de ontwikkeling van het projectplan en voor ons als groeiende organisatie. Sinds 2021 is de noodzaak en omvang van aantal boeren waarvoor wij KPI's kunnen en willen berekenen in snelle tijd gegroeid. Door het verkennende werk op gebied van data-deling in deze pilot weten we nu wel waar we aan moeten werken als het gaat om data governance voor het delen van KPI's.

Concluderend: deze pilot is voor ons leerzaam en van grote toegevoegde waarde geweest. De operationele uitkomsten worden al direct gebruikt met 500 boeren. Als BoerenNatuur is het onze missie om alle boeren in Nederland die dat willen, te helpen een boterham te verdienen met natuurinclusieve landbouw. Het hebben en kunnen delen van betrouwbare data voor de inzet door boeren met maatregelen een bijdrage leveren aan natuur en landschap is hiervoor een essentiële basis. Deze pilot heeft onze werk- en zienswijze, als het gaat om KPI data naar een volgende fase gebracht. Precies op tijd om in te springen op dossiers als doelsturing en CSRD. Om de werkwijze in de Nederlandse landbouw sector nog succesvoller te laten worden hebben wij wel een aantal aanbevelingen:

Aanbevelingen:

- **Behoeft aan governance en uniformiteit:** Bij gebrek aan governance zien we meer en meer versnippering als het gaat om de toepassing van de groene KPI's. In verschillende projecten worden verschillende (sub) KPI's toegepast en eigen pakketten/wegingen toegekend. Partijen (waaronder provincies) maken eigen tools om KPI's te berekenen, net als zuivelondernemingen. Hierdoor kan het in de praktijk zijn dat een melkveehouder in 3 trajecten een andere score behaalt voor

gelijknamige KPI's. De bruikbaarheid van de automatische berekening in SCAN-ICT zoals geïmplementeerd loopt hiermee risico. Het aanpassen / toevoegen van KPI's is nu eenvoudig mogelijk, maar als BoerenNatuur prefereren wij een uniforme rekenwijze.

- **Integrale benadering op KPI's:** Op het boerenerf komen verschillende opgaven samen: zowel op het vlak van klimaat, bodem en water als op het vlak van natuur en landschap. Daarom is het van belang om niet maar op één deel van de KPI's te sturen, maar de hele set te gebruiken. Alleen door tegelijkertijd te sturen op alle KPI's wordt verbetering op alle achterliggende doelen gewaarborgd. Bovendien kan een verbeterde score op één bepaalde KPI negatief uitpakken op de score op een andere KPI. Door met een integrale set van KPI's te werken, wordt negatieve afwenteling voorkomen. Voor meer info zie onze oproep: [Niet alleen milieu-KPI's; natuur en landschap horen erbij!](#)